

עין משפט
גד מר מצוה

צד א מיי פיה מהל' סוכה הל' ז טוע'ע א"ח ס' מרעט טעק יח:

רבינו חננאל

ושינ נסרים אין מצטרפין, ר' מאיר אמר נסרין כסדינין. ואקשינן אליב' דרב, אם אלו הנסרין בכל אחד יש בו ד' טפחים למה צריכין צירוף, ד' טפחים ויותר מד' דינ' אחד, צירוף למה לי אף על גב דלא מצטרפי פסולין הן. ומשני רב לעולם דאית בהן בכל אחד נד' טפחים, והאין דקתני מצטרפין שניש בין כולם ד' אמות שהם פוסלין אסוכה כרבעין למימר נסכן פסולן פוסל מן הצד ב' אמות, כדתנן בית שפתת וסיכך על גביו כו'. תניא כרב סיככה בנסרין של ארז שאין בהן ד' טפחים כשרה, יש בהן ד' טפחים, ר' מאיר פוסל ור' יהודה מכשיר. תניא כשמואל סיככה בנסרין שיש בהן ד' טפחים פסולה, ושאיין בהן ד' טפחים, ר' מאיר פוסל ור' יהודה מכשיר. והלכה כרבי יהודה. ומודה ר' מאיר שאם יש בין נסר לנסר כמלא נסר שפנית פסל ביניהם כו'. ואע"ג דקיימא לן רב ושמואל הלכתא כרב באיסורי, והא איסורי היא, אלא כיין דחזינן רבנן בתראי דשקלי וטרי בהני נסרין דאית בהו ארבעה טפחים אם הפכן בצדיהן וסיכך בהן פסולה או כשרה, ופשט בה נמי רב נחמן פסולה ואוקימנא נעשו כשפודין של מתכת, שמעינן מיניה מדפליגי בהפכן על צדיהן מכלל שאם סיכך בהן (כרבנן) (בדרבן) ורבי הכל מאיר היכא דליכא תרתי נסרים כצאמנע דלאמר שמואל צאמנע צארבעה א"כ אינו מועיל וזהו כללו של דבר דנסר ופסל כמלא נסר צנשרים פחותים מארבעה אפילו כל הסוכה עשויה כן כשרה אפילו תחת הנסרים ואפילו לרבי מאיר דהא ליכא ארבעה במקום אחד וכי פסילי להו ר' מאיר היכא דליכא תרתי נסרים כצדדי דמנצטרפין שני הנסרים לארבעה אי נמי היכא דליכא צין נסר לנסר כמלא נסר דלא הוי מחלה על מחלה והיכא דנסרים רחצים ארבעה ויש צין נסר לנסר כמלא נסר לרצ דלאמר לקמן צין מן האמנע צין מן הזד אינו פוסל אלא צד' אמות מיתוקמא הך צרייתא דעצידא כולה הנסר וכשרה תחת הפסל ולא תחת הנסר ולשמואל מיתוקמא כששני הפסלים צאמנע וליכא ארבע אמות עד הדופן וכולה פסולה אף תחת הפסלים חוץ מתחת שני הפסלים שצאמנע דכשרה:

הפבן ע"ז צידיהו. אליצא דרצ לא

מיתוקמא הך פלוגתא דאמוראי אלא כרבי מאיר וצריצים ארבעה וקיימא לן צפרק מי שהולאזהו (עירוינן דף מו:.) ר' מאיר ורבי יהודה הלכה כרבי יהודה אצל לשמואל מיתוקמא שפיר ככולי עלמא ומתוך כך נראה דהלכה כשמואל אף על גב דצעלמא הלכה כרצ צאיסורי ועוד לקמן פ' לולב הגזול (דף לו:) דקאמר רבי יהודה סוכה אינה נוהגת אלא צארבעה מינין שגלולצ ופרין מההיא צרייתא דתניא כוותיה דשמואל דקתני סיככה צנשרים של ארז ולא

מיייתי מההיא דתניא כוותיה דרצ שמע

יד:

אי דאית בהו ארבעה למה להו לאצטרופי. לההוא לישנא דלאמר רצ

לקמן דצאמנע פוסל צארבעה פריך דלאידך לישנא דלאמר דאפילו צאמנע אינו פוסל אלא צארבע אמות לא קשיא מידי:

מצטרפין ארבע אמות. ולרבי יהודה אין מצטרפין דאפילו

סוכה פרק ראשון סוכה

שני נסרים אין מצטרפין. לפוסלה דאפילו כולה מסוככת צהן כשרה ור' יהודה היא: **צעלמא לשמואל כו'**. נוקמא להך פלוגתא נמי צשאין צהן ד' וקאמר רבי יהודה שני נסרים של שלשה טפחים ואע"ג דנפיין מתורת לצוד אין מצטרפין לפוסלה שאף כולה מסככין צהן ורבי מאיר

שני נסרין אין מצטרפין ר' מאיר אומר אף נסרין כסדינין בשלמא לשמואל דאמר בשאין בהן ארבעה מחלוקת אבל יש בהן ארבעה דברי הכל פסולה מאי מצטרפין מצטרפין לארבעה אלא לרב דאמר בשיש בהן ארבעה מחלוקת אבל אין בהן ארבעה דברי הכל כשרה ה"ד אי דאית בהו ארבעה למה להו לאיצטרופי אי דלית בהו ארבעה אמאי והא קנים בעלמא נינהו לעולם דאית בהו ארבעה ומאי מצטרפין מצטרפין לארבע אמות מן הצד לישנא אחרינא בשלמא לשמואל דאמר בשאין בהן ארבעה מחלוקת אבל יש בהן ארבעה דברי הכל פסולה מאי מצטרפין מצטרפין לארבע אמות מן הצד אלא לרב בשלמא לר' מאיר מאי מצטרפין מצטרפין לארבע אמות מן הצד אלא לר' יהודה דאמר אפי' יש בהן ארבעה כשרה מאי אין מצטרפין קנים בעלמא נינהו אידיי דקאמר ר' מאיר מצטרפין אמר רבי יהודה אין מצטרפין תניא כוותיה דרב תניא כוותיה דשמואל תניא כוותיה דרב ^אסככה בנסרים של ארז שאין בהן ארבעה דברי הכל כשרה יש בהן ארבעה רבי מאיר פוסל ורבי יהודה מכשיר א"ר יהודה מעשה בשעת הסכנה שהביאנו נסרים שהיו בהן ארבעה וסיכבנו על גבי מרפסת ויישבנו תחתיהן אמרו לו ^במשם ראייה אין שעת הסכנה ראייה תניא כוותיה דשמואל ^אסככה בנסרים של ארז שיש בהן ארבעה דברי הכל פסולה אין בהן ארבעה ר' מאיר פוסל ורבי יהודה מכשיר ומודה רבי מאיר שאם יש בין נסר לנסר כמלא נסר שפנית ביניהם וכשרה ומודה רבי יהודה שאם נתן עליה נסר שהוא רחב ארבעה טפחים כשרה ואין ישנים תחתיו והישן תחתיו לא יצא ידי חובתו אתמר הפכן על צדיהן רב הונא יאמר פסולה ורב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי כשרה איקלע רב נחמן לסורא עזל לגביה רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי ליה הפכן על צידיהן מהו אמר להו פסולה נעשו כשפודין של מתכת אמר להו רב הונא לא אמרי לכו אמרי' כוותי אמרו ליה ומי אמר לן מר טעמא ולא קבלינן מיניה אמר להו ומי ^בבעיתו מינאי טעמא ולא אמרי לכו לימא מסייע ליה אינה מחזקת כדי ראשו ורובו ושולחנו או שנפרצה בה פרצה כדי שיוזקר בה גדי בבת ראש או שנתן עליה נסר שהוא רחב ארבעה טפחים אע"פ שלא הכנים לתוכה אלא שלשה טפחים פסולה היכי דמי ^א(מאי) לאו כגון שהפכן על צידיהם לא הכא במאי עסקינן כגון דאנחה אפומא דמשללאת דעייל תלתא לגזי ואפיק חד לבר דהוה ליה פסל היוצא מן הסוכה וכל פסל היוצא מן הסוכה נידון כסוכה:
מתני'

מינה הא דשמואל עיקר: לקמן (דף יט.) פסל היוצא מן

שני נסרים אין מצטרפין. לפוסלה דאפילו כולה מסוככת צהן כשרה ור' יהודה היא: **צעלמא לשמואל כו'**. נוקמא להך פלוגתא נמי צשאין צהן ד' וקאמר רבי יהודה שני נסרים של שלשה טפחים ואע"ג דנפיין מתורת לצוד אין מצטרפין לפוסלה שאף כולה מסככין צהן ורבי מאיר אומר נסרים מצטרפין לארבעה אס צאמנע סוכה הן לפוסלה: **למה לי לאצטרופי**. דקא אמר ר"מ נסרים כסדינין ומצטרפין חדא מינייהו פסלה לה: **קנים צעלמא ניסו**. דהא אמר רצ אין צהן ארבעה דברי הכל כשרה: **לד' אמות מן הזד**. דמן הזד אין סכך פסול פוסל אלא צד"א דצנציר מהכי גמירי דופן עקומה וקאמר רבי יהודה שני נסרים של ארבעה ארבעה וכן סידר והולך עד ד"א אין מצטרפין שאף כולה ראוי לסכך צהן דלית ליה גזרת תקרה: **שעט הסכנה**. שגזרו העובדי כוכבים גזרה' על המנלות: **והציאנו נסרים**. שאין הנכרים מכירין שמהא לשם סוכה: **ומודה ר' מאיר**. צין שיש צהן ארבעה צין שאין צהן ארבעה: **שאם יש צין נסר לנסר כו'**. ולקמן (דף יח.) מוקי לה צסוכה צת שמונה אמות מנולמאמות דכי יהיצי נסר ופסל עד אמנעא מהאי גיסא וחוזר ומתחיל מנדה השני ונותן נסר תחלה ואח"כ פסל כמו כן עד אמנעה הוו להו שני פסלים צאמנע והן של שמונה טפחים ואיכא הכשר סוכה ונסרים שצה לא פסלי לה דאמרינן דופן עקומה עד הפסלים האמנעיים: **פסל**. פסולת גזרן ויקצ דהוא סכך כשר. והכי נמי מני למימני ומודה רבי יהודה צצנן דלית צהו ארבעה דפוסלין שאם יש צין נסר לנסר כו' והאי דנקט רבי מאיר רצותא היא דאפי' רבי מאיר דמתמיר מודה צהא: **ומודה רבי יהודה**.

דאף על גב דאיהו מיקל צשאין צהס ארבעה מודה הוא צנסר אחד וצו ארבעה שאס נתנו צסוכה מן הזד שאע"פ שהיא כשרה מן הזד על ידי דופן עקומה לא יישן תחתיו: **פסל על צידיהן**. נסרים שיש צהס ארבעה שסיכך צהן ולא הטיל רחצן על הסוכה אלא השכיצן על צידן שהוא פחות מג': **פסולה**. כדמפרש לקמן דכיון דיש שס פסול עליהן נעשו כשפודין של מתכת הפסולין לסכך בכל ענין שהופכן: **כשרה**. דטעמא משום גזירת תקרה וכי האי גוונא לא עבדי אינשי תקרה: **עול לגציה רצ חסדא ורצה**. לשאול אזלי יאמר דצריהס: **ושאינה מחזקס כדי ראשו ורובו ושולחנו** גרסינן. ול"ג אלא: **או שנפרצה צה פרצה**. צאחת הדפנות סמוך לקרקע: **שיוזקר גדי**. דהיינו שלשה טפחים: **צצט ראש**. צהדיא וצריחו: **היכי דמי**. דרחצ ארבעה ולא הכנים צו אלא שלשה: **לאו שהפכן**. כולן על צידיהן וסיככה כולה צהן: **דאנחה**. ונסר אחד דווקא קאמר: **אפומא דמעללמא**. אצל רוח רציעי שאין שס דופן דלפקיה מיניה ע"י דופן עקומה דהא אין כאן דופן אלא פתח ואע"ג דלא עיילי כולי' לתוך חלל דפנות הזדדים פסול דההוא טפח דאצבאי מייחשב נמי כי סוכה דאלו סכך כשר הוה מותר לישן שס ויוצא ידי סוכה דאמרינן הסוכה כי האי גוונא נידון כסוכה:
מתני'

מסורת הש"ס

א) לקמן יז: לו, ב) [שבת כט: ושם נסמון], ג) [לקמן יז: לו, ד) [ש"י מוספות לקמן לו: צד"ה ר' יהודה], ד) [נסכ"א: אמר], ו) [מגילה כג. מיר יט. סנהדרין יז, ט) [גוש"י ליפא], ח) [בס"א: שגזרו גויים שמד,

מוסף רש"י

שני נסרין אין מצטרפין. לפוסלה משום גזירת תקרה, שאפילו כולה מסוככת צנשרים כשרה, ר' יהודה קאמר לה דאית ליה מסככין צנשרים (לקמן יז:.) אף נסרין כסדינין. סכך פסול לפוסלה (שם). משם ראיה. בתמיה (לקמן כח.). ומודה ר' מאיר. ככל אלו שהוא פוסל צהן, ואשם צהן ד' נמי קאי (לקמן יז:.)